

Aktuálně

Zastupitelé si od příštího roku polepší. Odměny se jim zvýší o 10 procent.

str. 2

Rozhovor

V SMS ČR Ústeckého kraje si hlavně rozumíme lidsky. Jsme přátelé a pomáháme si.

str. 6

Rozhovor

Tři rány pro vísku Budeč: Přišli jsme o rybník, o les, v květnu nám vyhořel kulturní dům.

str. 7

SMS ČR kope vždy za vás!

Vážené starostky, vážení starostové, přátelé samospráv.

Jistě všichni znáte ten nepříjemný pocit, kdy vám z kancelářské židle tuhne šíje, bolí záda a cítíte se docela uvězněni v kolotoči stále se množících úřednických povinností, které jakoby vás chtěly spolknout tlamou nějaké obłudné příšery. Jakoby chtěly záměrně odvést pozornost od skutečného života a pěkné práce. Všichni, kdo pracujete pro rozvoj svých vesnic, znáte ty situace, kdy vám padají klacky pod nohy ze strany státu, jenž by vás měl přitom ochraňovat a zajišťovat podmínky k tomu, aby se obyvatelům venkova žilo dobře a neměli sklony stěhovat se do velkých měst za lepšími službami a za prací.

Dovolte mi, abych vám poděkovala za celé Sdružení místních samospráv ČR a vyjádřila svůj obdiv za práci, kterou vykonáváte. A zasloužíte si to nejen na sklonku roku, kdy máme ve zvyku rekapitulovat a oslavovat. Toho pěkného není nikdy dost. Na to pěkné, tedy na poděkování, často zapomínáme úplně všichni. I články, které čtete v našem zpravodaji, staví obvykle na problémech, na nedokonalostech či rovnou chybách v chystaných novelách zákonů, které mají samosprávám a venkovu přitížit. Ale to už je taková role zpravodajů - informovat, upozorňovat, varovat. Vy, kdo čtete zpravodaj SMSka, jste dávno pochopili, že tady se kope za vás.

Těmi bojovníky v dresech SMS je celá řada lidí, které nemohu ani jednotlivě vyjmenovat. Ti všichni společně tak trochu připomínají hemžící se mraveniště pracovitých dělníků. Jsou jimi skvělí manažeři, se kterými se setkáváte v jednotlivých krajích a kteří vás individuálně navštěvují kvůli poradenstvím nebo vás kontaktují kvůli akcím, jež pro vás připravili. Jsou

to také členové krajských představenstev, kteří se pravidelně scházejí a na krajských platformách řeší dopady celostátních témat či se zabývají vlastními tématy, specifickými právě pro váš region, propojují další organizace a snaží se navázat komunikaci s představiteli těch institucí, jež mají kompetenci to změnit. Pak jsou tady analytici, kteří umí nalézat chyby v chystaných novelách, jež by ohrožily fungování samospráv, lidé kteří mají na starosti fungování rozrůstajících se služeb SMS, organizování stáží, seminářů a konferencí. A na poslední místo určitě nepatří pozice hlavních představitelů, členů celostátního představenstva sdružení, kteří s rodičovskou péčí drží nad všemi obranný štít, dohlíží na celé to hemžení a s neodbytnou a neúnavnou naléhavostí vyjednávají na nejvyšších postech.

Vy všechny starostky a všichni starostové si pomoc zasloužíte. Neboť zákonitost, co zaseješ, to sklidiš, platí. Vy také pomáháte vašim obcím, konkrétním lidem. Bojujete za zachování a fungování služeb, školských institucí, sociálního zázemí, dopravní infrastruktury, odpadového hospodářství, spolkové činnosti, usilujete o funkční infrastrukturu, opravy památek, rozvoj zeleně, investice a mnoho dalšího.

Budeme vám rádi pomáhat i v roce 2020. Přejeme vám i nám, aby to byl rok šťastný a úspěšný. A pokud nám přece jen přidá další vrásku, tak aby byla jen poučením pro další směřování.

Marie Šuláková**Šéfredaktorka zpravodaje SMSka**

20

Pokojné Vánoce a šťastný nový rok přeje

20

Zastupitelé si od příštího roku polepší. Odměny se jim zvýší o 10 procent

Odměny zastupitelů územních samosprávních celků se v příštím roce zvýší o 10 procent. Vláda schválila novelu nařízení vlády č. 318/2017 Sb., o výši odměn členů zastupitelstev územních samosprávních celků. SMS ČR to vítá. I když poněkud s rozpaky vnímá způsob sdělení této informace samosprávám, které se původně dozvěděly o nižším navýšení. A to nejen z webových stránek vlády, ale i z veřejnoprávních médií.

„O desetiprocentní nárůst jsme usilovali a celou dobu jej podporovali v rámci legislativních připomínek. Domníváme se totiž, že starostové a starostky si ho za svou odpovědnou a náročnou práci bezesporu zaslouží,“ uvedla ředitelka SMS ČR Jana Přecechtělová. „Věříme, že k tak zásadním změnám se bude příště přistupovat koncepčně a s dostatečným předstihem. Aby samosprávy měly čas operativně reagovat,“ dodala v souvislosti s tím, že informace o navýšení se objevila nejprve zcela jiná.

V pondělí 9. prosince, kdy vláda navýšení schválila, obdrželi starostové informaci o tom,

že odměny zastupitelů územních samosprávních celků se zvýší o 7,5 procenta. „Toto navýšení se objevilo v materiálech zveřejněných na webových stránkách vlády, což potvrdila i vybraná média včetně veřejnoprávních,“ uvedla Jana Přecechtělová.

Nikdo z vlády ani tiskového odboru přitom tyto informace nedementoval. V úterý večer však do datových schránek obcí přišla informace z Ministerstva vnitra, že vláda zvýšila odměny o 10 procent. Do té doby materiál ani bližší informace o takovém zvýšení nebyly vůbec dostupné, což sdružení potvrdili i úředníci minis-

terstva. „Oceňujeme přehledný materiál Metodického doporučení k aktuálním změnám v oblasti odměňování členů zastupitelstev ÚSC. I navzdory tomu, že informace z vlády byly podávány takto zmatečně. Přesto si neumím představit, že bychom jako starostové takto mylně zveřejnili usnesení na obcích, aniž bychom ho následně nedementovali. Jde přece o zásadní informaci, která může ovlivnit rozpočty minimálně 5000 obcí,“ dodala ředitelka.

Příslušnou tabulku včetně metodického doporučení a nařízení vlády naleznou zájemci na webových stránkách smscr.cz. red

Na semináři ve sněmovně debatovali představitelé obcí a krajů o změnách RUD

Populace na venkově stárne, mladí lidé se stěhují do měst. Pomocť by mohla kromě aktivity samospráv i novela zákona o rozpočtovém určení daní, díky které by se zvýšily platby za žáky nebo minimální příjem pro obec. Více peněz by mělo jít také do stárnoucích obcí. Na nutnosti úpravy rozdělení financí mezi rozpočty územních samosprávních celků se shodli zástupci obcí a krajů na semináři *Změny financování samospráv (RUD) ve vazbě na demografickou proměnu ČR*. Konal se v pondělí 9. prosince v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, uspořádala ho místopředsdkyně SMS ČR a poslankyně Věra Kovářová. Ministerstvo financí ovšem zatím se žádnými změnami nepočítá.

Pomoci by mohl návrh SMS ČR na změnu RUD

Před vylidňováním některých venkovských oblastí, odkud se obyvatelstvo přesouvá do aglomerací velkých měst, varoval předseda SMS ČR Stanislav Polčák. Prezentoval návrhy SMS ČR na změnu RUD, které by trend měly oslabit. Připomněl, že SMS ČR již dlouho volá po zrušení zvláštních přepočítacích koeficientů pro čtyři největší města a navrhl novinku v podobě zakotvení kritéria počtu seniorů v obci do výpočtu RUD. „Žádoucí je také zvýšení váhy kritéria počtu žáků ve školách zřizovaných obcí a v neposlední řadě i spravedlivější rozdělení daně z hazardních her mezi všechny obce,“ uvedl. Upozornil rovněž na nutnost zavedení samosprávného minima garantovaného pro každou obec bez ohledu na její velikost, neboť při současném nastavení financování nemají nejmenší obce takřka žádné volné finanční prostředky na svůj rozvoj. Hovořil i o potřebě změny financování krajů.

Přepočítávací mechanismus musí znevýhodněným obcím pomáhat

Tématem rizikových regionů, mezi něž se řadí i Karvinsko, a možnosti zlepšit jejich situaci pomocí vyrovnávacího mechanismu se zabýval na

semináři tajemník Magistrátu města Karviná Roman Nogol. Představil možnosti vyrovnávání rozdílů mezi regiony existující v jiných evropských zemích. Zdůraznil, že současný systém financování znevýhodňuje regiony znevýhodňuje ještě více. „Dochází zde především k úbytku obyvatel, což vede k nižším příjmům z RUD, ačkoliv zde vzniká větší potřeba sociální práce apod. Je nutné změnit přepočítávací mechanismus tak, aby naopak znevýhodněným obcím pomáhal,“ řekl.

Pevné koeficienty již neodpovídají ani skutečným potřebám krajů

Změnit se musí rovněž financování krajů, myslí si hejtman Libereckého kraje Martin Půta. Pevné koeficienty uvedené v zákoně o RUD již neodpovídají skutečným potřebám krajů, protože dochází k přesunu obyvatelstva a dalším demografickým změnám. „Stát také převedl na kraje silnice II. a III. třídy, ale neposkytl jim žádné prostředky na financování jejich údržby, které se tak řeší každý rok různými nesystémovými dotacemi,“ konstatoval.

Ministerstvo financí zatím se změnami nepočítá

Pohled Ministerstva financí nastínil ředitel odboru financování územních rozpočtů Stanislav Matej. Upozornil mimo jiné na fakt, že stát nemá zájem na tom mít podfinancované obce a kraje, nicméně zdroje jsou omezené. „V době klesajícího hospodářského růstu se nedá čekat, že vláda podporí přesun dalších finančních prostředků ze státního rozpočtu na územní samosprávné celky,“ sdělil.

Své zkušenosti a problémy s financováním prezentovali v závěru i zástupci obcí napříč republikou. Diskutující se shodli, že financování rozvoje menších obcí je velmi problematické. Možnost úvěrového financování pak brzdí institut dluhové brzdy v rozpočtových pravidlech. Potíže malým obcím způsobuje také narůstající administrativní zátěž. **Dominik Hrubý**

Ilustrační foto

Od listopadu do března platí povinnost zimní údržby pozemních komunikací!

Jednou z nejvíce nevděčných povinností každé obce je zajistit údržbu místních komunikací včetně chodníků. Listopadová SMSKA připomněla základní pravidla zimní údržby, která stanoví zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, a prováděcí vyhláška č. 104/1997 Sb. I malé zanedbání povinností spojených se zimní údržbou může obci způsobit komplikace. Málokdo totiž tuší, že obec může být odpovědná za vzniklé škody a nemajetkové újmy – typicky za újmy na zdraví vzniklé chodcům!

Které komunikace obec nemusí udržovat?

Některé komunikace může obec ponechat bez zimní údržby. Tato možnost je však vázána na splnění několika podmínek. Předně je nutné výčet neudržovaných místních komunikací výslovně stanovit v nařízení obce. Musí jít přitom pouze o takové komunikace (ať místní komunikace nebo chodníky), které objektivně naplňují kritérium dopravní bezvýznamnosti. Není tedy možné, aby se obec zprostila své povinnosti zimní údržby zcela nebo z velké části tím, že všechny či téměř všechny komunikace ve svém vlastnictví označí jako neudržované.

Na fakt, že se na určité místní komunikaci nevykonává zimní údržba, musí obec upozornit její uživatele způsobem v místě obvyklým. Typicky tabulkou umístěnou na začátku a konci komunikace.

Podcenění údržby může vést k odpovědnosti za škodu

Údržbu silnic, místních komunikací a chodníků provádí dle § 41 odstavce dvě prováděcí vyhlášky jejich vlastníků, kterým je v případě místních komunikací včetně chodníků obec. V případě, že výkon správy pozemní komunikace zajišťuje správce, je také povinen vykonávat údržbu namísto vlastníka pozemní komunikace právě on.

S povinností provádět (nejen zimní) údržbu silnic a chodníků souvisí i odpovědnost za náhradu škody způsobené závadami ve sjízdnosti, nebo schůdnosti komunikace. Podle zá-

kona o pozemních komunikacích platí, že odpovědnost za škodu vzniká v případě, kdy vlastník či správce komunikace neprokáže, že nebylo v mezích jeho možností závadu způsobené povětrnostními podmínkami a jejich důsledky takovou závadu zmírnit, ani na ni předepsaným způsobem upozornit.

Obecnou prevenční povinnost předcházet vzniku škod mají i řidiči a chodci. Ústavní soud ČR například v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu ČR v nálezu I. ÚS 2315/15 shrnul: „Domáhá-li se chodec náhrady újmy na zdraví a uvádí, že tato újma mu vznikla kvůli stavu chodníku (místní komunikace), je třeba, aby soudy na

jedné straně zkoumaly, nakolik se chodec choval tak, aby svému úrazu předešel. V rámci toho se mohou zabývat veškerými okolnostmi případu včetně toho, zda chodec z více možných cest zvolil tu nejbezpečnější, zda přizpůsobil tempo chůze okolnostem, ale i zda zvolil vhodnou obuv apod. Na druhé straně je ovšem třeba zhodnotit, nakolik vlastník komunikace dodržel svou povinnost zajistit, aby tato komunikace umožňovala bezpečný pohyb chodců. O přiznání náhrady a o její výši se rozhodne podle toho, nakolik ke vzniku újmy přispěl sám chodec a naopak nakolik k tomu přispěl vlastník komunikace.“

Na druhé straně Ústavní soud ČR chápe možnost vlastníka komunikace zprostit se odpovědnosti velmi restriktivně, jako možnost spíše výjimečnou. Jak uvedl v citovaném nálezu: „I když povinnost obcí od účinnosti novelizace provedené zákonem č. 97/2009 Sb. provádět úklid a zimní údržbu chodníků (místních komunikací) na ně klade značné nároky, musí soudy vycházet z toho, že záměrem zákonodárce bylo zajistit chodcům náhradu újmy i v případech, kdy by pro obec bylo značně náročné chodník včas ošetřit a úrazu chodce předejít.“

V každém případě se tedy vyplatí zimní údržbu nepodceňovat a vzniku jakýchkoliv problematických situací předcházet. Je přitom potřeba si uvědomit, že pravidla pro zimní údržbu platí pouze v zimním období, tj. od 1. listopadu do 31. března následujícího roku. Mimo zimní období se závady na sjízdnosti či schůdnosti odstraňují bez zbytečných odkladů přiměřeně k vzniklé situaci.

Dominik Hrubý, Viktor Šmidr

SMS ČR vyzývá vládu, aby se zabývala i komunitní energetikou

V závěru listopadu skončilo meziresortní připomínkové řízení k finálnímu návrhu klimaticko-energetického plánu ČR, který zveřejnilo Ministerstvo průmyslu ČR. Plán mimo jiné stanovuje cíle pro rozvoj obnovitelných zdrojů energie (OZE) do roku 2030. Hrubě však opomíjí významnou část projektů OZE – tzv. komunitní energetiku, v rámci které vlastní a provozují OZE obce a města.

Ta přitom hraje v západní Evropě, ale i v klimaticko-energetických plánech dalších členských zemí EU důležitou roli. Za významnou součást plánovaného rozvoje OZE ji považují i hlavní byznysové asociace reprezentující OZE – Komora obnovitelných zdrojů energie a Svaz moderní energetiky. Její zohlednění v českém klimaticko-energetickém plánu doporučila letos v červnu i Evropská komise.

Sdružení místních samospráv ČR od začátku příprav klimaticko-energetického plánu opakovaně upozorňuje Ministerstvo průmyslu ČR na absenci jakýkoliv smysluplných návrhů, které by mohly rozvoj komunitní energetiky zajistit. Vyzývá tak vládu, aby ve spolupráci s ministrem průmyslu Karlem Havlíčkem učinila v klimaticko-energetickém plánu ČR tyto konkrétní změny:

- **doplnila cíle a trajektorie rozvoje pro komunitní energetiku**
- **doplnila detailnější plány, nástroje a politiky pro rozvoj komunitní energetiky**

Komunitní energetika je významnou součástí sektoru obnovitelných zdrojů ve většině západoevropských zemí, ve kterých se OZE úspěšně a dlouhodobě rozvíjí. Zapojením obcí a občanů umožňuje nejen spravedlivější rozdělení souvisejících ekonomických výhod, ale posiluje lokální energetickou soběstačnost a občanskou uvědomělost.

„Dobře zpracované komunitní projekty obnovitelné energie jsou přínosné pro budoucnost obcí, mohou zajistit úsporu finančních prostředků a také zlepšit životní prostředí. Sdružení místních samospráv ČR proto podporuje uplatnění komunitní energetiky v klimaticko-energetickém plánu,” uvedla ředitelka Sdružení místních samospráv ČR Jana Přecechtělová.

Z příkladu zpackaného rozvoje fotovoltaiky v letech 2009 a 2010, označovaného jako „solární boom“, plyne zároveň poučení, že bez férovějšího přístupu k místním obcím a komunitám nelze dlouhodobě očekávat ani úspěšný rozvoj velkých komerčních projektů OZE.

red

Komunitní energetika jako nástroj rozvoje venkova

Jak zajistit rozvoj venkova a omezit jeho vyliďňování? O jednom aspektu tohoto problému se diskutuje poměrně málo. Obce a regiony nemusejí spojovat svůj rozvoj pouze s turistickým ruchem nebo výrobou tradičních lokálních produktů. Roste počet případů, kdy regionální lídři vsadili na rozvoj obnovitelných zdrojů energie a dosáhli velmi dobrých výsledků.

Na obnovitelné zdroje vsadily v minulosti desítky českých obcí, především v případě vytápění regionální biomasou. Patrně nejznámější je projekt Kněžic v okrese Nymburk, kde vedle kotelny na slámu pro centrální vytápění objektů provozují i bioplynovou stanici, jež zpracovává biologický odpad. Obec i díky projektu s obnovitelnými zdroji viditelně prosperuje. Dobrým příkladem z praxe je i obec Karle na Svitavsku, kte-

rá jako jedna z mála českých vesnic vlastní a provozuje větrnou elektrárnu. Zisky z prodeje elektřiny využívá pro svůj rozvoj.

Bohužel však není možné tyto úspěšné projekty jednoduše okopírovat. V roce 2013 totiž došlo ke zrušení provozní podpory pro výrobu elektřiny z nových projektů obnovitelných zdrojů a v dnešní době by proto stejné projekty již nebyly ekonomicky životaschopné.

Obnovení provozní podpory pro projekty, ve kterých mají podíl okolní obce a zjednodušení administrativního procesu, by bylo technicky poměrně jednoduché a z hlediska motivace k novým projektům i účinné. Měl by tak platit princip, podle něž mají mít z provozu větrných a fotovoltaických elektráren nebo bioplynových stanic profit především ti, kdo se na ně dívají z okna. Nejde však jen o peníze. Tyto projekty přinášejí obcím a regionům i energetickou nezávislost.

Technologie a pozice zejména fotovoltaických a větrných elektráren se během posledních deseti let dramaticky proměnila. Jsou výkonnější, výrazně levnější a energetici je již úspěšně ve velkém zapojují do sítí. K naší škodě se však rozvoj odehrává zatím za našimi hranicemi.

Tomáš Jagoš, Hnutí DUHA

Kněžice uspěly v prestižní soutěži inovátorů

Projekty řešící různé aspekty energetické chudoby se utkaly ve velkém finále akcelérátoru a soutěže inovátorů ze střední a východní Evropy „Social Innovation to Tackle Energy Poverty“, kterou zajišťuje Ashoka a Schneider Electric Foundation. Do finále se probojovaly tři české nápady, vítězem se stala naše členská obec Kněžice, která je v Česku již řadu let průkopníkem udržitelného energetického hospodářství měst a obcí.

Třetí kolo iniciativy odstartovalo letos v dubnu a probíhalo v pěti evropských zemích (Maďarsko, Polsko, Bulharsko, Rumunsko a Česko). Pro autory 15 nejlepších projektů, kteří se probojovali do evropského finále, byly připraveny kreativní workshopy a čtyři měsíce expertního mentoringu v rámci akcelérátoru. Nejlepší projekt z každé země navíc ve velkém finále

soutěže získal 3500 euro, tedy prostředky, které mohou přispět k tomu, že oceněné nápady se dočkají realizace.

Do finále se – kromě vítězného nápadu z Kněžic – probojovaly i Asociace občanských poraden a Centrum pasivního domu. Kněžice, které jsou v ČR známy svým dlouhodobým úsilím o energetickou soběstačnost, uspěly s pro-

jektem „Moderní technologie a samovýroba jako cesta k levnější energii pro občany“. Projekt má za cíl přiblížit principy výroby a hospodaření s obnovitelnou energií, aktivizovat lokální komunity ke společné výrobě vlastní energie a vytvářet energetické ostrovy nezávislé na vnější síti. Přístup k platbám a dodávkám elektřiny i tepla se tak může zcela změnit. **red**

Dotační programy MMR ČR se zaměřují na projekty obcí a měst

Zejména na projekty obcí a měst se orientují dotační programy pro rok 2020. Na podzim je vyhlásilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Zde je jejich stručný přehled.

Podpora obnovy a rozvoje venkova

Oblasti podpory:

Podpora obnovy sportovní infrastruktury

- výše dotace od 0,5 mil. Kč do 5 mil. Kč, max. 70 % z užitelných výdajů.

Podpora budování a obnovy míst aktivního a pasivního odpočinku

- výše dotace od 0,1 mil. Kč do 2 mil. Kč, max. 70 % z užitelných výdajů.

Podpora dostupnosti služeb

- výše dotace od 0,1 mil. Kč do 2 mil. Kč, max. 70 % z užitelných výdajů.

Podpora venkovské pospolitosti a spolupráce na rozvoji obcí

- výše dotace od 0,1 mil. Kč do 0,2 mil. Kč, max. 70 % z užitelných výdajů.

Podpora vítězů soutěže Vesnice roku

- výše dotace dle jednotlivých ocenění, max. 85 % z užitelných výdajů.

Žadatel: obec do 3 000 obyvatel, vyjma Podpory dostupnosti služeb, která je určena pro obce do 1 000 obyvatel.

Příjem žádostí: od 4. prosince 2019 do 17. února 2020.

Podpora obcí s 3 001–10 000 obyvateli

Oblasti podpory:

Podpora obnovy sportovní infrastruktury

- výše dotace od 0,5 mil. Kč do 5 mil. Kč, max. 60 % ze způsobilých výdajů.

Žadatel: obec od 3 001 do 10 000 obyvatel.

Příjem žádostí: od 4. prosince 2019 do 17. února 2020.

Územní plán

Oblasti podpory:

- výdaje na zpracování územního plánu provedené projektantem;
- zpracování návrhu územního plánu pro společné jednání včetně variant řešení návrhu, pokud je ve schváleném zadání územního plánu zpracování variant uloženo;
- vyhodnocení vlivů územního plánu na udržitelný rozvoj území, pokud dotčený orgán ve svém stanovisku k návrhu zadání uplatnil požadavek na zpracování vyhodnocení z hlediska vlivů na životní prostředí (SEA), včetně případného vyhodnocení vlivu na soustavu NATURA 2000, pokud příslušný orgán ochrany přírody a krajiny nevyloučil významný vliv na evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast

- zpracování úpravy návrhu územního plánu pro veřejné projednání
- výdaje na nákup služeb spojených s digitálním zpracováním územních plánů ve vektorové formě provedené projektantem.

Žadatel: obec na území ČR (mimo ORP, hl. město Prahu a mimo obce, které pořídily/pořizují územní plán a byly/jsou příjemcem dotace na pořízení návrhu územního plánu z IOP/IROP nebo z Programu rozvoje venkova), která nemá žádný územní plán, nebo má územní plán obce nebo územní plán sídelního útvaru schválený zastupitelstvem obce před 1. 1. 2007.

Výše dotace: max. 80 % způsobilých výdajů, maximálně však do výše 400 tis. Kč na jeden územní plán.

Příjem žádostí: od 11. listopadu 2019 do 11. února 2020.

Podporované byty

Oblasti podpory: vznik pečovatelských bytů nebo bytů v komunitním domě seniorů.

Pečovatelským bytem se pro účely programu rozumí byt zejména pro osoby ve věku 65 let a více za předpokladu splnění dalších podmínek programu.

Komunitním domem seniorů je pro účely programu považován dům s minimálně 10 a maximálně 25 byty, které jsou zejména určeny osobám ve věku 60 let a více, za předpokladu splnění dalších podmínek.

Žadatel: obce i další subjekty.

Výše dotace: 0,6 mil. na jednu bytovou jednotku.

Příjem žádostí: od 21. října 2019 do 21. ledna 2020.

Další vyhlášené programy:

- Technická infrastruktura
- Bytové domy bez bariér
- Odstraňování bariér v budovách domů s pečovatelskou službou a v budovách městských a obecních úřadů
- EUROKLÍČ
- Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu
- Demolice budov v sociálně vyloučených lokalitách
- Tvorba studií a analýz, s možností využití vybraných brownfieldů.

Více informací najdete na webu MMR ČR v záložce Národní dotace: <https://mmr.cz/cs/Narodni-dotace>. **Luděk Beneš**

Vyhodnocení koncepce veřejné dopravy se neobešlo bez připomínek

Před čtyřmi roky přijala vláda České republiky usnesení o Bílé knize – Koncepci veřejné dopravy pro období 2015–2020 s výhledem do roku 2030. Jejím hlavním cílem bylo vytvářet takové podmínky, aby mohl být systém veřejné dopravy v České republice vnímán jako kvalitní alternativa k individuální dopravě. Jak bylo naplňování cílů v tomto období úspěšné? Ministerstvo dopravy v současnosti předkládá vyhodnocení a legislativní tým se rozhodl dokument prozkoumat i z pohledu obcí. Narazil na poměrně zásadní nedostatky.

Věděli jste, že i obec může objednávat osobní železniční dopravu? O obnovení provozu uvažuje například členská obec Hevlín na Znojemsku, která v nedávné době získala potřebný souhlas vlády pro odkup chátrající trati do svého vlastnictví. Na stránkách Ministerstva dopravy se dokonce uvádí, že ještě v roce 2014 se dohodlo několik obcí na Kolínsku na společném financování provozu trati Pečky – Kouřim a Bošice – Bečváry. Vyhodnocení koncepce ve-

řejné dopravy ale tyto informace o „aktivních“ obcích postrádá. Přitom by mohly sloužit jako inspirace ostatním, které o objednání osobní dopravy uvažují.

Jiný okruh koncepce se týkal podmínečně provozované autobusové dopravy – alternativního systému dopravy pro malé obce, ve kterých doprava funguje např. na zavolání. I zde vyhodnocení postrádá použitelné informace opírající se o účelnou analýzu jejího provozu.

Uvedeno je pouze, že „podle dostupných informací nedošlo k rozšíření autobusů na zavolání plošněji a lze se domnívat, že důvodem je složitost provozování takových linek a jejich plánování na straně dopravce a komplikace při použití cestující veřejností.“ Vyhodnocení, na jehož základě má být připravována koncepce veřejné dopravy pro další období, ale nemůže být založeno na domněnkách.

Otakar Bursa, legislativní analytik

V SMS ČR Ústeckého kraje si hlavně rozumíme lidsky. Jsme přátelé a pomáháme si

Dalo by se říct, že co do počtu členských obcí SMS ČR je Ústecký kraj skokanem posledních dvou let. Za tu dobu zaznamenal trojnásobný nárůst. Je to zejména díky službám, které sdružení obcím nabízí, pomoci novým starostům, ale také kvůli fungujícímu a sympatickému složení předsednictva. I přesto se zatím na celostátní mapě sdružení Ústecký kraj vyznačuje nejmenším počtem členských obcí. Čím to je? Pojďme se tam společně aspoň na skok podívat. Třeba do obce Dolní Zálezly, kde je starostkou zároveň členka předsednictva krajského sdružení Magda Pejšová.

Dolní Zálezly jsou velmi příjemným místem pro život, uvádíte na webových stránkách obce. Proč tomu tak je?

Naše obec leží v nádherném údolí řeky Labe nazývaném Porta Bohemica. Svou výjimečností překvapí každého, kdo sem přijede. Do druhé světové války byly Zálezly turistickým a výletním místem, prázdniny tady trávil například Franz Kafka. Údajně se tu měl zamilovat do slečny Stelly, o které pak napsal stejnojmennou báseň. Pro příznivé a teplé klimatické podmínky bývají Zálezly nazývané „Český Meran“. Jsou totiž jedním z neslunnějších míst v ČR.

Kromě železniční linky u vás funguje od dubna do listopadu i lodní linka mezi Ústím nad Labem a Litoměřicemi, takže lidé mají možnost přepravovat se po Labi. To je také poměrně atraktivní. Využívají lodní dopravu rádi?

Lodní doprava po Labi je součástí IDS Doprava Ústeckého kraje. Je rozhodně příjemnou alternativou, ale není to tak, že by lidé jezdili pravidelně z práce a do práce lodí. Pro okouzující výhled z paluby na údolí Labe a nezapomenutelný zážitek z proplavení plavební komorou jsou lodní linky využívány hlavně k výletům. Kromě lodních linek DÚK funguje v naší obci také přívoz, který mají v oblíbě především cyklisté. Právě udržitelné zvýšení cestovního ruchu může nejen naší obci, ale i celému Ústeckému kraji pomoci v prolamování negativních pohledů na tento krásný region. Vždyť tu máme národní park, který už turisté částečně objevili, ale i spoustu chráněných krajinných oblastí. Především už zdáli v krajině čitelné České Středohoří. Nebo zotavené Krušné hory s potenciálem zimních i letních aktivit.

Máte to kousek do sousedního Německa. V čem spatřujete výhodu a v čem naopak nevýhodu žít tak blízko hranic?

Do Německa to sice máme blízko, ale nejsme v bezprostřední blízkosti, takže nám z toho, myslím, neplynou žádné zásadní výhody či nevýhody. Do historie obce se sousedství s Německem sice významně zapsalo, ale to je problém všech částí v sudetském pohraničí, které se potýkají s nestálým osídlením a nižší sounáležitostí obyvatel s místem, kde žijí. To se v poslední době mění, když se lidé postupně zapojují do zdejších aktivit, které se i obec snaží podporovat.

Dolní Zálezly jsou členy SMS ČR, vy sama zastupujete krajské předsednictvo sdružení. V čem vidíte výhodu členství pro vaši obec?

Nám novým starostům SMS ČR pomohlo velmi rychle se na začátku zorientovat v tom, jak vlastně „starostovat“. Školení, stáže, praktické rady, služby typu *Pomáháme obcím s GDPR*, konzultace v otázkách „stošestek“, pomoc se střetem zájmů nebo nástroj AGIS nám činnost na obci dost usnadňují. Nejdůležitější je pro mě ale to, že jsme si všichni, kteří se v SMSce v Ústeckém kraji setkáváme, sedli lidsky. Stali jsme se přáteli, vzájemně si pomáháme, podporujeme se, a i když to může znít jako klišé, je to tak, a mě to moc těší.

Na celorepublikové mapě členských obcí SMS ČR vidím, že Ústecký kraj má zřejmě nejmenší zastoupení, byť zájem v poslední době o vstup do sdružení ze strany obcí velmi narostl. Proč si myslíte, že tomu tak v Ústeckém kraji je?

Kořeny má sdružení historicky ve Zlínském kraji. Z Ústeckého kraje to máme z celé republiky, snad spolu s Karlovarskem, nejdále. Než před zhruba dvěma lety začalo SMS nabízet služby pověřence pro ochranu osobních údajů a my se poznali osobně se zástupci sdružení, měla krajská organizace sotva 30 členů, což je opravdu rozdíl oproti jiným krajům s členskou základnou i vysoko překračující stovku. Navíc tady nefungovalo krajské předsednictvo. Nyní nás je 89, což je téměř trojnásobek oproti začátku loňského roku, a předsednictvo se schází nejen v kraji, ale z velké části i na celorepublikových akcích. Když se tedy podíváme na procentuální růst členské základny za poslední dva roky, jsme naopak nejlepší. Obce se o službách SMS lépe dozvídají a je vidět jejich chuť je využívat.

Rozhovor

Proč si myslíte, že by měly do SMS ČR vstoupit? Možná by se vás kolegové starostové zeptali – co z toho budeme mít?

Naše obec vstoupila do SMS ČR kvůli službám pověřence, když bylo zapotřebí rychle vyřešit tuto povinnost. Dozvěděli jsme se od okolních obcí, že právě sdružení tuto problematiku řeší levně, kvalitně a že jejich pomoc nekončí jen u ochrany osobních údajů. Načetla jsem si o činnosti SMS více, ale až vlastní zkušenost na základě doporučení od starostenských kolegů byla tím, co mi potvrdilo, že vstup do SMS byl dobrou volbou. Kvituji pomoc s veřejnými zakázkami, bezplatnou právní poradnu, zapojení do pracovních skupin, tlak na změnu RUD. A v neposlední řadě opět spoustu kontaktů a lidský rozměr.

Myslíte, že by rozšíření členské základny ve vašem kraji mohlo pomoci i celému regionu? A pokud ano, jak například?

Díky SMS ČR získají obce další platformu pro komunikaci a získ nových informací. Čím více nás bude, tím více mohou zapojené obce z této sítě profitovat. Díky šíření příkladů dobré praxe se obce dozví o inovativních a kreativních řešeních každodenních problémů v malých obcích na druhé straně republiky. Přímou podporu rozvoje a „tvrdé“ nástroje SMS jen těžko nabídnou, ale to není jeho úloha. Zásadní je usnadnění fungování obce ve formálních legislativních agendách. Pokud se starosta s formalitami bude moci obrátit na SMS a ušetří tak čas, zbude mu větší prostor pro opravdový rozvoj obce.

Dovolím si jménem SMS ČR poděkovat za důvěru. V případě zájmu dalších obcí v Ústeckém kraji o vstup do sdružení je možné kontaktovat krajského manažera Marka Komárka na e-mailu: komarek@smscr.cz, nebo na telefonu: 725 983 171.

Rozhovor vedla Marie Šuláková

Tři rány pro vísku Budeč: Přišli jsme o rybník, o les, v květnu nám vyhořel kulturní dům

Pro obec Budeč byl rok 2019 rokem těžkým zkoušek. Potrápila ji kůrovcová kalamita, přišla o čtrnáctihektarový rybník, a aby toho nebylo málo, v květnu tam ještě vyhořel kulturní dům. Hašení navíc komplikovalo to, že vodu kvůli chybějícímu rybníku museli dovážet i z okolí. Pro dvě stovky obyvatel vísky, která leží na pomezí Vysočiny a Jihočeského kraje, toho bylo opravdu moc. Na sklonku roku rekapitulujeme se starostou Pavlem Polákem?

Tři rány za rok by už mohly stačit.

Stalo se od té doby také něco pozitivního, co vám udělalo radost?

Radost mám z rodiny, kterou tvoří moje partnerka a děti. Nedokážu si představit, jak bych vše zvládal bez jejich podpory a pomoci. A velkou radost mám i z toho, že se podařilo vyčistit místo požáru a objekt zakrýt novou střechou. Jedná se o 70 metrů dlouhou střechu, která by do vánoc měla být hotová. To považuji za zážrak a mám z toho velkou radost. Připomenu, že k požáru došlo letos 11. května.

O požáru psaly noviny i v tom smyslu, že by se dům podařilo lépe uhasit, kdyby v rybníku byla voda. Proč jste o rybník vlastně přišli?

Rybník v Budči patří Moravskému rybářskému svazu a letos to byly tři roky od jeho vypuštění. Důvodů k tomu bylo několik. Jednak havarijní stav stavidel a pak takové množství bahna, že vrstva vody měla místy třeba jen 30 centimetrů. Je skutečně dost možné, že v případě možnosti čerpat vodu z Budečského rybníka by se požár podařilo uhasit dřív a škody by tím pádem byly menší. Rybník býval chloubou Budče, nesl i jméno obce. Už několik let ale existuje jen v mapách.

Za zmizení vody v rybníku tedy nemůže jen sucho, ale i vleklé komplikace při shánění peněz na odbahnění a také to, že obec není majitelem rybníka a nemůže s tím prakticky nic dělat.

Pod hrází také přestala fungovat malá elektrárna. A aby toho nebylo málo, tak vedle Budečského rybníka se musí kvůli kůrovci kácet les. K zemi padají smrky, které rostly více než století. Neříkám, že za to přímo může vypuštění rybníka, ale souvislost se suchem to jistě má. A kácení ještě nekončí.

Po požáru kulturního domu už máte určité vyčíslenou škodu. Jaká je to suma a co teď s tím?

Škodu na celém objektu odhaduji minimálně na 16 milionů. Jedná se o škodu rozdělenou na dvě části, protože ta menší ve výši čtyř milionů patřila Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Tato část bude převedena do majetku obce. Ta druhá je hrubým odhadem od projektanta vyčíslená na 12 milionů. Vzhledem k cenám za stavební práce se částka velmi špatně odhaduje. Práce, které v současné době probíhají, jsou hrazeny z pojistky. Jedná se o obnovu krovů, podlahy půdy, štítu a střešní krytiny. Následovat bude odvod dešťových vod, odkanalizování, otloukání omítek a výkopové práce tak, aby byla zajištěna statika a vysoušení budovy. Trochu nám komplikuje situaci fakt, že se jedná o kulturní památku.

Další místnosti, sociální zázemí, sál s tělocvičnou, prostory pro setkávání občanů atd. budeme financovat do té doby, dokud nám vystačí peníze z pojistky.

Zkusíte požádat o dotaci?

V současné době se snažím zorientovat v možnostech dotací, ale musím také myslet na běžné náklady a provoz obce. Nejsme v situaci, kdybychom si mohli dovolit hravit 50 procent spoluúčasti na milionové dotaci. Snažím se též jednat se zástupci Jihočeského kraje o možnosti finanční podpory.

Existuje nějaká sbírka? A pokud ano, jak na ni lidé reagují?

Máme transparentní účet, na který se podařilo vybrat už skoro pět set tisíc.

Zajímalo by mě – když byl rok tak těžký – zda to obyvatele vaší vesnice spíše spojilo nebo rozdělilo?

Po požáru jsem požádal o pomoc při odklizení občanů naší obce a bylo úžasné, kolik jich přišlo. Skoro celá obec. Přijeli s technikou, dorazili i ze sousedních obcí a celé okolí spáleniště se podařilo vyčistit za jeden den. Místní hasiči pak zlikvidovali ohořelé zbytky trámů. Velká míra pomoci od lidí byla i při samotném hašení, kdy i zasahující hasiči oceňovali, jak o ně bylo postaráno. I v té hrůze to byly chvíle krásné solidarity a všem ze to patří veliké poděkování. Jsou to situace, na které se nedá připravit. A co je horší, ani zapomenout. Ta bezmoc, kdy vám oheň před očima něco ničí a vy nemáte možnost, ani šanci tomu zabránit a jen tiše sledujete co se to děje. To se zapomenout nedá.

Ať se tedy brzy podaří škody napravit. Vám i obyvatelům Budče budeme držet palce!

**Rozhovor vedla Milada Vopálková
Krajská manažerka pro Jihočeský kraj**

Znáte svého krajského manažera?

Rozhovor

Milí čtenáři! V tomto seriálu se vám postupně představí naši krajsí manažeri. Můžete se na ně obracet se svými dotazy či podněty, které se týkají samospráv a zájmů, jež SMS ČR hájí. Kontakty na ně najdete i zde www.smscr.cz.

SMS ČR ve Zlínském kraji představuje Renatu Štachovou

Jak se daří SMS ČR ve vašem kraji?

Z celkem 307 obcí ve Zlínském kraji je jich 183 členy SMS ČR, což představuje 60% pokrytí území. K SMS ČR se hlásí také sedm organizací, zejména místních akčních skupin. Největší koncentrace členských obcí je v okolí města Zlín, které je kolébkou sdružení. A vyšší nárůst jsme zaznamenali v roce 2018, kdy vznikla společnost SMS služby s.r.o., která starostům a jejich školám nabízí zajištění služeb v oblasti GDPR a veřejných zakázek. Kvůli vysoké poptávce po těchto službách působíme v kraji celkem tři pověřenkyňe pro ochranu osobních údajů. Od února 2019, kdy došlo k volbě nového krajského představenstva v čele se starostkou Valašských Klobouk Eliškou Olšákovou, se snažíme pravidelně scházet. Řešíme aktuální problémy a potřeby obcí v kraji. Prostřednictvím měsíčního krajského newsletteru, který zpracovávám, upozorňuji na aktuální semináře a školení v kraji, shrnuji to nejdůležitější, co se za měsíc událo a seznamuji čtenáře s usneseními krajských orgánů či vyhlášenými dotačními možnostmi.

Existuje, kromě celostátních témat, „problém“ specifický pro váš kraj, se kterým bojujete?

Zlínský kraj trápí stejné problémy jako většinu republiky. Některé více a jiné méně. Letos jsme

se intenzivněji zabývali rušením policejních oddělení, finančních úřadů či zavedením mýtného na silnicích I. třídy, kdy jsme otevřeným dopisem vyzývali Ministerstvo vnitra k přehodnocení plánovaných změn. V listopadu jsme řešili změny ve veřejné dopravě, neboť od 15. prosince platí v kraji nový tarifní systém. Z rozhovorů se starosty nám jasně vyplynulo, že ani měsíc před touto změnou neměli jasno, zda se budou měnit jízdní řády nebo jak se naloží se zrušenými železničními stanicemi. Začátkem prosince došlo k podpisu Memoranda o krajské spolupráci mezi Zlínským krajem a SMS ČR, které nám otevírá další možnosti spolupráce. Pevně věřím, že bude založena na společném sdílení zkušeností a řešení problémů, se kterými se my i starostové jednotlivých obcí potýkáme.

Co pro „své“ starostky a starosty připravujete?

Máme před sebou nový rok a nápadů je spousta. Dvakrát do roka uspořádáme krajské shromáždění, kde účastníci seznámíme s novinkami v SMS ČR a vybranými tématy. Jelikož tématem sucha se zabývají starostové napříč celého kraje, věřím, že cenné bude i setkání těch, kteří se podělí o své zkušenosti s pozemkovými úpravami. Nově bychom chtěli uspořádat také dva semináře se zaměřením na nakládání s majet-

kem obce a odpadové hospodářství. Akcí, na které bych chtěla starosty a přátele SMS ČR pozvat je samozřejmě více a mohou vyplynout z aktuální potřeby během roku. Proto bych doporučila číst náš krajský newsletter. Hned v lednu to bude Škola místních samospráv, která je studnicí informací potřebných k výkonu obecní agendy. Bude se konat ve dnech 10. 1., 23. 1. a 24. 1. ve Zlíně. Více informací se dozvíte na www.portalzastupitele.cz.

Ve vašich regionech se opět chystá vzdělávání zástupců obcí I. typu

Sdružení místních samospráv ČR začne nový rok šňůrou vzdělávacích kurzů ŠKOLA MÍSTNÍCH SAMOSPRÁV. Uskuteční se ve všech krajích ČR. Vzdělávání podporuje Evropská unie v rámci projektu Vzdělávání zástupců obcí I. typu v letech 2018–2021, díky tomu je na kurzy volný vstup. Studium je prezenční v rozsahu 22 hodin a je doplněno E-learningem. Po úspěšném absolvování kurzu obdrží účastníci certifikát.

A co se na kurzech naučíte?

Získáte nové aktuální informace o daných tématech, kterých není zrovna málo. SMS ČR jich připravilo celkem 13. Biblí každého starosty je zákon o obcích, na který jsou vyčleněny tři hodiny, stejně dlouhý čas bude na veřejné finance, dotace a majetek. Nepostradatelný je rovněž správní řád, zákoník práce, také občanský zákoník. Praktické zkušenosti nabídnou i témata, která se zaměří na školství, sociální oblast, životní prostředí, stavební zákon a dopravu. Jak se zachovat v případě nenadálých situací se dozvíte v lekci krizového řízení. Krizové mohou být i kontroly na obcích, mnohé objasní kontrolní řád. Zopakujete si staré a získáte nové znalosti. Přidanou hodnotou kurzů je seznámení a setkávání s kolegy a sdílení společných radostí i starostí.

Kurz je vhodný pro starosty, místostarosty, zastupitele, účetní a zaměstnance obcí I. typu, uvolněné i neuvolněné. A kam mají pořadatelé v nejbližší době namířeno? Do Zlínského, Středočeského, Jihomoravského, Olomouckého a Karlovarského kraje. Sledujte pozvání ve vašich e-mailech, nebo na www.portalzastupitele.cz.

Jitka Hanáková, manažerka vzdělávání SMS ČR

Ilustrační foto

SMS ČR a Zlínský kraj podepsali memorandum o spolupráci

Memorandum o krajské spolupráci mezi krajem a SMS ČR podepsali v sobotu 7. prosince ve Valašských Kloboukách předseda SMS ČR Stanislav Polčák s hejtmánem Zlínského kraje Jiřím Čunkem. Nechyběli u toho ani zástupci krajského předsednictva v čele s Eliškou Olšákovou. Cílem Memoranda je zajistit vzájemnou spolupráci mezi oběma zúčastněnými stranami, které se podpisem zavázaly zejména k součinnosti a vedení konzultací v otázkách, jakými jsou např. společné hájení zájmů a práv obcí a měst, péče o všestranný rozvoj území a potřeby občanů tak, aby byly zohledňovány potřeby obcí a měst a došlo k provázání obou úrovní veřejné správy, tj. místní a krajské.

Renata Štachová

Starostové se v Plzni dozvěděli, co pro ně chystá SMS ČR

O odpadovém hospodářství a chystaných novelách zákona nebo o obci jako zřizovateli psího útulku hovořili v listopadu účastníci krajského setkání, které pro starosty připravilo na krajském úřadě v Plzni SMS ČR. Eliška Kloučková představila službu *Pomáháme s administrací veřejných zakázek*, která členským obcím alespoň částečně uleví od byrokracie. Ředitelka SMS ČR Jana Přecechtělová přiblížila například navrhovanou změnu RUD a pozvala starosty do Brna, kde se začátkem roku 2020 uskuteční konference samospráv zaměřená na služby.

Roman Svoboda

Město přispěje seniorům na léky

Senioři z Železných Rud mohou žádat od nového roku o příspěvek na léky. Zastupitelstvo schválilo pro občany nad 62 let s trvalým pobytem účelový peněžitý dar ve výši až tisíc korun. Senioři jej mohou čerpat prostřednictvím dárkové poukázky, kterou jim vydá správní odbor města. „Děláme všechno pro to, abychom udrželi obyvatele v příhraniční rekreační lokalitě“, zdůvodnil rozhodnutí zastupitelstva starosta Filip Smola s tím, že město má nyní 1628 trvalých obyvatel. Jejich počet však klesá.

Roman Svoboda

Marek Komárek školil o stošest(ce)

Zneužívání zákona o svobodném přístupu k informacím trápí řadu obcí. A to i v Karlovarském kraji. Svědčí o tom i hojná účast 50 zástupců samospráv na přednášce, kterou měl k tématu v sídle krajského úřadu v Karlových Varech manažer Ústeckého kraje Marek Komárek.

MK

Předsednictvo jednalo se senátorkou Chalánkovou

Krajské předsednictvo SMS ČR v Olomouckém kraji jednalo v listopadu se senátorkou Jitkou Chalánkovou, která byla zvolena za obvod Prostějov. Zabývali se strukturálně postiženými regiony, změnou RUD i vzájemným představením práce sdružení a práce senátora. Zazněly rovněž aktuální problémy, které samosprávy řeší na krajské úrovni. V senátu se Jitka Chalánková věnuje zejména zdravotnictví a sociálním věcem. „Jednání hodnotím jako přínosné. Jen takto lze pracovat. Jsem ráda za seznámení a otevřená spolupráci“, řekla. Jednání předsednictva pokračovalo plánováním roku 2020. Na jaře se uskuteční krajské shromáždění.

Tomáš Pavelka

Občané Velké Polomi vysadí „svoji“ alej

Velká Polom chce do zkrášlení svého okolí zapojit i občany. Rozhodla se ve spolupráci s nimi vysázet smíšenou alej kolem cyklostezky, jež propojuje obec s městským obvodem Krásné Pole. „Zapojit se mohou všichni. Za svůj strom zaplatí 500 korun. Mohou si ho buď sami zasadit, nebo jej darovat svým blízkým formou dárkového poukazu“, uvedla starostka Kateřina Honajzrová s tím, že obec zajistí sazenice, kůly, mulč a vše ostatní, co je třeba pro výsadbu a následnou péči. Stromy dostanou čísla a občané k nim obdrží certifikáty. „Získají tak určité i lepší vztah k majetku obce, ke kterému nebudou lhostejní“, doufá starostka. Sazení aleje se uskuteční v první jarní den nového roku. „Věříme, že se nám podaří oslovit širokou veřejnost a zájem o stromy bude veliký“, dodala.

Daniel Stuchlík

Obce z periferie kraje nesmí přijít zkrátka

Předsednictvo v Moravskoslezském kraji plánuje na svá zasedání zvát okolní obce, navštěvovat vzdálenější členy a obsadit pracovní skupiny SMS ČR. Členové se na tom dohodli ve čtvrtek 5. prosince na svém jednání. „Jde nám o výměnu potřebných informací a také o to, aby obce z periferie kraje nepřišly zkrátka“, řekla krajská předsedkyně Regína Vřeská, která obce postupně společně s krajským manažerem Danielem Stuchlíkem osobně navštíví. Dalším probíraným tématem byly pracovní skupiny a jejich obsazenost. V Moravskoslezském kraji chybí zaplnit pouze místa v pracovní skupině pro veřejnou správu a služby a pro strategický rozvoj. „Odborníků do jakékoliv skupiny ale není nikdy dost“, uvedla ředitelka SMS ČR Jana Přecechtělová, která se setkání rovněž účastnila. Obce se už nyní mohou těšit na krajské setkání, které se uskuteční na přelomu března a dubna. Zaměří se nejspíš na dotace či na domácí čističky odpadních vod. O podrobnostech budou pořadatelé ještě informovat.

DS

Starostové se dozvěděli, jak bude vypadat Pošta Partner

Pošta Partner postupně nahradí klasické pobočky České pošty v obcích, kde je provoz nákladný a prodělečný. V úterý 3. prosince novou službu blíže představil zástupcům členských i nečlenských obcí ředitel úseku řízení poštovních sítí Miroslav Štěpán. Stalo se to na krajském shromáždění v Liberci, na které zavítalo kolem 40 představitelů samospráv.

Setkání se zúčastnili také všichni tři senátoři z Libereckého kraje, jimiž jsou Jiří Vosecký, Jaroslav Zeman a Michael Canov, také náměstkyně hejtmanky Jitka Volfová, náměstek hejtmanky Jan Sviták a radní Jiří Löffelmann. Výkonná ředitelka sdružení Jana Přecechtělová společně s místopředsedou Janem Sedláčkem a krajským předsedou Jiřím Černým informovali o aktivitách a aktualitách SMS ČR. V závěru se účastníci dozvěděli o geoinformačním portálu AGIS a nabídce podpory ze zpracováním veřejných zakázek.

Petra Černá

Zástupci samospráv diskutovali s hejtmánem

Zajištění veřejné dopravy, investice do silnic nebo spolupráce s krajem a jeho podpora místnímu rozvoji zajímala účastníky setkání, které se uskutečnilo v hlavním sídle Královéhradeckého kraje. Příznivci a členové Sdružení místních samospráv ČR měli možnost tématu probrat s hejtmánem Jiřím Štěpánem a jeho prvním náměstkem Martinem Červíčkem. „Diskutovali jsme také o množství kontrol, které především pro menší obce představují velkou administrativní zátěž,“ uvedla místopředsdkyně krajského SMS ČR Jana Kuthanová. Zástupci obcí se na setkání dozvěděli i o stanovisku SMS ČR k návrhu novely zákona o obcích, o příležitostech pro obce v rámci nového programovacího období nebo o regionálním cestovním ruchu.

Helena Kuthanová

Kam směřuje středočeský venkov?

Řada námětů i připomínek ke spolupráci zazněla na listopadovém setkání představitelů středočeského předsednictva SMS ČR, krajských radních, Spolku pro obnovu venkova ČR (SPOV ČR), krajské sítě MAS a zástupců obcí. Jednání se uskutečnilo v Hlavenči. Účastníci si připomněli aktivity všech zastupujících organizací na celostátní i krajské úrovni a nedávno podepsanou dohodu o spolupráci mezi SMS ČR a SPOV ČR. Setkání neslo název *Kam směřuje středočeský venkov* a o tom se i celé odpoledne diskutovalo. Nejhlasitější debata se týkala z venkova postupně mizejících služeb, jakými jsou matriky, stavební úřady, pošty apod.

Martina Jiříková

Středočeské předsednictvo probralo plán na příští rok

Plán akcí v roce 2020 či informace ze Středočeského kraje, rady SMS ČR a různé podněty v rámci samospráv projednalo krajské předsednictvo SMS ČR. Sešlo se začátkem prosince v Kněžicích. Kromě pracovní agendy se dostalo i na odlehčenější témata. Na pohodové předvánoční posezení dorazili také zástupci z okolních obcí Nymburska.

Martina Jiříková a Lukáš Novák

Krajské sdružení uspořádalo seminář o pohřebnictví

Pohřebnictví se věnoval seminář, který se ve čtvrtek 12. prosince uskutečnil na Krajském úřadě Středočeského kraje. Seminář pořádal krajský tým SMS ČR. Účastníci se na něm dozvěděli praktické informace o vedení agendy hřbitovů, která zahrnuje evidenci hrobových míst, hřbitovní poplatky, ukládání do hrobu, tleci dobu apod. Přednášku vedl Tomáš Kotrlý, který má na MMR oblast právní úpravy pohřbívání a péče o hřbitovy ve své gesci.

Martina Jiříková

Jihočeští starostové se vydali na exkurzi o odpadech

Otázka budoucí likvidace, třídění, cen a využití odpadů, které produkuje obce se stává aktuálně jednou z hlavních k diskuzi pro rok 2020. SMS ČR Jihočeského kraje ve spolupráci s Chelčicko-Lhenickým mikroregionem proto uspořádalo v polovině listopadu třídní exkurzi pro starosty a zástupce samospráv. Zaměřili na jižní Moravu za účelově založenými svazky obcí, které představují praktické příklady možného společného nakládání s odpady.

Kompletní a kompetentní nakládání s odpady je cílem společnosti Technické služby Malá Haná s. r. o. se sídlem v Sudicích na Blanensku, kterou založil stejnojmenný dobrovolný svazek obcí. Projekt spolupráce obcí regionu Malé Hané a Boskovicka představila starostka a jednatelka společnosti Olga Dočkalová. Uvedla, že jim jde o zavedení nových systémů, které mají co nejvíce obyvatelům zjednodušit třídění, zlepšit využití odpadů, jako druhotné suroviny a tím pádem šetřit životní prostředí i finance obcí. Druhou zastávkou inspirativní exkurze byla společnost Hantály a.s. ve Velkých Pavlovicích, kterou vlastnický ovládají obce okresu Břeclav a která za dobu své více jak 20leté existence ukázala klientům, co znamená být profesionálem na poli odpadového hospodářství. Společnost obsluhuje v Jihomoravském kraji téměř 50 tisíc obyvatel a nabízí komplexní paletu služeb v oblasti nakládání s odpady, obaly, včetně jejich všestranného využití pro obce, města, podniky a živnostníky. Ředitelka firmy a zároveň poslankyně PČR Jana Krutáková prodiskutovala s účastníky exkurze možnosti aktivního zapojení obcí či jejich svazků do stávajících systémů odpadového hospodářství na svých územích, ale také aktuální vývoj odpadové legislativy, jejíž výrazné změny mohou obce a jejich občané očekávat již od roku 2021.

Milada Vopálková

SMS ČR fandí knihovnám. A nejen těm z Vysočiny

Již po 18. oceňoval Kraj Vysočina záslužnou práci knihovníků obecních knihoven. Knihovnická slavnost se konala 20. listopadu v Havlíčkově Brodě a za SMS ČR se jí účastnila manažerka vzdělávání Jitka Hanáková.

Titul Knihovník Vysočiny 2019 získalo pět nejlepších. Zásadním kritériem pro hodnocení byla vlastní práce a osobitost knihovníka. Právě vztah ke knihám, návštěvníkům, chuť pracovat a přinášet inovace je klíčem k úspěchu. Do každého bývalého okresu kraje putovalo také jedno čestné uznání za dlouholetou knihovnickou činnost. Vyhodnocena byla i nejlepší webová stránka knihovny. „Sdružení místních samospráv vnímá činnost knihovníků a snaží se přispět k jejich úspěchu,“ uvedla Jitka Hanáková, která připomněla, že realizační tým vzdělávacího projektu ve spolupráci s regionálními metodiky připravil i několik jednodenních stáží na téma Jak nastartovat obecní knihovnu. „Zájem ve čtyřech krajích byl opravdu veliký. Účastníci se přímo v úspěšných knihovnách dozvěděli, jak změnit přístup a návštěvníky zaujmout,“ připomněla s tím, že v příštích dvou letech se stáže o knihovnách uskuteční i v dalších regionech.

JH

Hejtmán navštívil Malé Žernoseky a podepsal Memorandum o krajské spolupráci

Po téměř ročním jednání schválila Rada Ústeckého kraje Memorandum o krajské spolupráci se Sdružením místních samospráv, aby v úterý 26. listopadu při příležitosti konání krajského shromáždění budoucí spolupráci stvrdil svým podpisem přímo hejtmán Oldřich Bubeníček. Ten také zástupcům samospráv sdělil informace týkající se jejich každodenního života. Zmínil např. v posledních měsících často propírané zdravotnictví a situaci kolem Krajské zdravotní a.s. a nemocnice v Litoměřicích.

Poslední listopadové úterý ale nabídl i řadu dalších zajímavých témat. Vedoucí kanceláře hejtmána Luboš Trojna promluvil o konceptu „Chytrého regionu“, který na úrovni Ústeckého kraje vzniká. Zmínil také manažera SMS ČR Ústeckého kraje Marka Komárka s nadějí zprostředkovat koncept menším samosprávám.

Poprvé v historii na krajské shromáždění v Ústeckém kraji zavítalo více než 50 účastníků. Vyslechli si příspěvek na téma *Cestovní ruch v malých obcích*, na který navazovala odpolední prohlídka obce Malé Žernoseky se zvláštním zřetelem na objekty cestovního ruchu. Ústecký kraj je v otázce systematického pojetí cestovního ruchu jedním z nejlepších. Je prezentován jako „brána do Čech“ se čtyřmi jasně specifikovanými oblastmi s vlastními destinačními agenturami Českého Středoohoří, Dolního Poohří, Krušných hor a nejznámějšího Českého Švýcarska.

V rámci příprav se v předvečer krajského shromáždění sešlo krajské představenstvo složené ze zástupců většiny okresů. Debatovali například o nominaci do ankety Přeslap roku, která bude vyhodnocena na lednové konferenci Samosprávy 2020 v Brně. Zásadním tématem však byla identifikace a zajištění akcí v Ústeckém kraji v příštím kalendářním roce, ve kterém se kromě pravidelných krajských shromáždění počítá také s akcemi spojenými s chystanými krajskými volbami.

MK

Pardubický kraj

Průjezd kamionů by měl být pro Lázně Bohdaneč minulostí. Lázeňští hosté i místní občané se snad dočkají klidu

Jediné lázeňské město v Pardubickém kraji dlouhodobě sužuje velké množství kamionů. Ty město využívají jako spojku s nedalekou dálnicí D11 vedoucí z Hradce Králové do Prahy. Hluk trápí nejen občany městečka, ale také hosty zdejších léčebných lázní. Nyní však vysvitla nová naděje. Do roka by měl být vjezd vozidel nad 12 tun do města zakázán.

„Podle posledního měření projede městem ve dne 1350 kamionů a v noci 400. Což je neúnosné,“ uvedl starosta Vladimír Šebek, podle kterého je jediným možným řešením udělat ze silnice I/36 I. třídy, silnici II. třídy. To v roce 2016 podpořil i náměstek ministra dopravy. Jakmile se komunikace převede do majetku kraje, bude možné vjezd kamionů omezit. „Kamiony si přes naše městečko zkracují trasu na dálnici o 15 kilometrů místo toho, aby z Pardubic řídili jeli po dvoupruhové rychlostní silnici do Opatovic nad Labem a najeli na dálnici tam,“ dodal starosta.

Vedení kraje uzavřelo v březnu smlouvu s ŘSD o smlouvě budoucí darovací, díky které byla silnice I/36 v listopadu z této kategorie vyjmuta a stala se od sjezdu z dálnice až po odbočku na Rybitví účelovou komunikací. Pokud vše půjde podle plánu, do konce roku 2020 by měla být podepsána smlouva o převodu mezi vedením kraje a ŘSD. V tu chvíli budou Bohdanečtí už jen jeden krok od úspěchu. „Zákaz vjezdu musí schválit magistrát města Pardubice jako silniční správní úřad. Právě na základě neformálních jednání s jeho vedením máme obavy, aby vše proběhlo hladce. Zástupci města se totiž obávají, že po umístění zákazu vjezdu budou Pardubice zaplavené kamiony,“ řekl starosta Šebek. „Je potřeba zdůrazňovat, že Pardubický kraj má několik symbolů. Kunětickou horu, Kralický Sněžník a další. Ale je také potřeba nezapomínat na to, že Lázně Bohdaneč jsou jediným lázeňským

městem v celém kraji. Nemáme být tranzitním městem, ale městem klidu, odpočinku a lázeňské atmosféry,“ dodal.

Podobný problém trápí i město Sezemice, kudy denně projedou více než dva tisíce kamionů. „Situaci nyní zhoršují projíždějící kamiony, které obsluhují nedalekou výstavbu dálnice D35,“ uvedl starosta Martin Staněk.

V následujících letech očekává vedení kraje další převody komunikací do krajského majetku. Vše se bude odvíjet od dokončení dlouho očekávané dálnice D35 v úseku Opatovice nad Labem – Ostrov. Konkrétně by se to mělo týkat silnice I/35 od hranice s Královéhradeckým krajem po křižovatku u Zámrsku.

Dopravu v kraji se hodlá hlouběji zabývat i krajské představenstvo SMS ČR. I proto došlo k uzavření memoranda s odpovědnými organizacemi a chystá se krajské shromáždění, které se na dopravu zaměří. Uskutečnit by se mělo v prvním čtvrtletí roku 2020.

Kristýna Vodrážková

Jihomoravský kraj

V Jihomoravském kraji se SMS ČR zaměří na dopravní obslužnost a lepší komunikaci vůči obcím

Celorepublikovým tématem SMS ČR se po říjnovém shromáždění stalo vyliďňování obcí a dopady demografického vývoje na samosprávy. Také dobrá dopravní obslužnost by pomohla nepříznivý vývoj ve struktuře obyvatelstva obce zvrátit. Hlavně v periferních oblastech krajů.

Ne vlastní vinou nemohou například obce Přibyslavice a Lesní Hluboké nabídnout dobrou dopravní obslužnost svým obyvatelům. Jsou „obětmi“ své polohy na hranici Jihomoravského kraje a Kraje Vysočiny a pravděpodobně i sporu o financování dopravy mezi oběma kraji. S novým jízdním řádem Kraj Vysočina zrušil zastávky autobusů, které směřují z Vysočiny do Brna právě u těchto obcí. Tím došlo ke zrušení spojů, na které byli obyvatelé obcí zvyklí několik desítek let. Hlavním argumentem je ekonomická efektivnost s minimum cestujících, kteří ve zmíněných obcích nastupovali či vystupovali. Starostové i občané se bránili stížnostmi, oficiálními dotazy na odpovědná místa či peticí. Bohužel ani jedna akce nepomohla. Jihomoravský kraj sice posílil spoje, které v Přibyslavicích a Lesním Hlubokém zastavují. Jejich čas příjezdu ale lidem nevyhovuje a konečná zastávka není na tak výhodné pozici jako ta u spojů z Vysočiny. Diskuzi s obcemi ani jeden kraj nepřipouští a obyvatelé tak mohou jen sledovat projíždějící autobusy na původních trasách, které však u nich v obci nezastavují.

SMS ČR Jihomoravského kraje má zprávy i o dalších částech regionu, které se potýkají s podobným problémem. Zároveň se objevuje čím dál více stížností na komunikaci některých státních orgánů se starosty obcí (např. ŘSD a informování o objížďkách). I proto se nyní krajské SMS ČR zaměří zejména na téma dopravní obslužnosti ve vybraných částech regionu a zlepšení komunikace státních orgánů vůči obcím.

Lenka Matějová

SMS ČR zve na konferenci SAMOSPRÁVY 2020: pošta – sociální služby – školství

Zástupce a příznivce samospráv zve SMS ČR ve čtvrtek 23. ledna do areálu Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně na konferenci SAMOSPRÁVY 2020. Koná se po páté a věnuje se poštám, sociálním službám a školství.

Pozvání přijal generální ředitel České pošty, s.p. Roman Knap, z MŠMT zástupci odboru financování regionálního školství. Zároveň nad konferencí převzal hejtmán Jihomoravského kraje Bohumil Šimek. Jednotlivé bloky doplní praktickou zkušeností starostové.

„Zveme všechny starosty, zastupitele, zástupce MAS, DSO, mikroregionů a ostatní zástupce samospráv, aby přišli diskutovat o svých zkušenostech s pozvanými hosty, načerpat nové informace a potkat se s lidmi, kteří často řeší podobné problémy jako oni,“ vzkazuje manažerka SMS ČR v Jihomoravském kraji Lenka Matějová.

Konferenční poplatek stojí 200 korun. Další podrobnosti naleznete v pozvánce a programu, přihlašování je možné na tomto odkazu:

<https://forms.gle/JwMSNEEMGEPSdNaFA>

LM

AULA VINAŘSKÁ

8:30–9:30 Registrace

9:30–10:30 Úvodní slovo

JUDr. Stanislav Polčák (předseda SMS ČR, poslanec Evropského parlamentu)

Ing. Roman Knap (generální ředitel, Česká pošta, s.p.)
Zástupce Jihomoravského kraje

Ing. Dagmar Špalková, Ph.D. (prodělkanka pro vnější vztahy a marketing ESF MU)

Ing. Filip Hruža, Ph.D. (ředitel Institutu veřejné správy ESF MU)

10:30–11:30 Pošta – sociální služby – školství (I. část)

Pošta v obcích a budoucnost pošt

Ing. Roman Knap (generální ředitel, Česká pošta, s.p.)

Pošta z pohledu obce

Antonín Okénka (starosta, Nová Lhota)

Dagmar Vaňková (obec Jeřišno)

11:30–11:45 Přestávka na kávu

11:45 Vyhlášení výsledků soutěže „Přešlap roku 2019“

12:00–13:30 Pošta – sociální služby – školství (II. část)

Financování regionálního školství

Ekonomická sekce MŠMT

Právní aspekty regionálního školství

Odbor právní a správní MŠMT

Regionální školství z pohledu zřizovatele

Mgr. Oldřich Vávra (starosta, obec Tupesy)

Školy a zřizovatelé

JUDr. Hana Poláková (dlouholetá vedoucí odboru školství JMK)

13:30–14:15 Oběd (raut)

BUDOVA ESF MU

14:15–15:45 Sekce I: Sociální služby (místnost P302a)

Interaktivní mapa neziskového sektoru v obcích

Ing. Marie Hladká, Ph.D. (odborný asistent, ESF MU)

Kontaktní centrum sociálního bydlení

Barbora Špicarová Stašková, M.A.

(Kontaktní centrum sociálního bydlení, MPSV)

Dobrá praxe v sociálních službách

Tomáš Šulák (starosta, obec Veselíčko)

14:15–15:45 Sekce II: Školství (místnost P302b)

Obce jako zřizovatelé škol

JUDr. Eva Janečková (odborník na školské právo)

Rozvoj a inovace ve vzdělávání

Ing. Bc. Stanislav Volčík (MŠMT)

Dobrá praxe ve školství

Mgr. Martina Běťáková (místostarostka Psáry)

Projekt zdravého stravování ve škole jako příležitost pro její rozvoj

Mgr. Karel Ptáček (místostarosta Valašské Klobouky, dříve ředitel školy)

14:15–15:45 Sekce III: Chytré obce a města (místnost P303)

Behaviorální veřejné politiky

aneb jak přiblížit úřady obcí a měst lidem

Ing. Filip Kučera (Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky)

Chytré město z hlediska rozvoje cestovního ruchu: Sdílený prostor mezi rezidenty a návštěvníky

Ing. Markéta Novotná, Ph.D. (Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta)

Participace na malém městě:

dobrá praxe z Mnichovic u Prahy

Mgr. Petra Pecková (starostka města Mnichovice)

Aula Vinařská (dopolední program):

<https://www.skm.muni.cz/catering/aula-vinarska>

Ekonomicko-správní fakulta ESF MU

(odpolední část programu)

Ubytování je možné zajistit v přílehlém univerzitním hotelu Garni Více na:

<https://www.skm.muni.cz/hotel/garni-vinarska>

Parkování je možné kolem areálu fakulty v přílehlých ulicích zdarma nebo na placeném parkovišti P.

P-H je parkoviště pro účastníky ubytované v hotelu Garni.

Moderátor: Tomáš Pavelka

Změna programu vyhrazena

Sdružení místních samospráv ČR

Institut veřejné správy
Ekonomicko-správní
fakulty Masarykovy univerzity

si vás dovoluji pozvat na 5. ročník konference

SAMOSPRÁVY 2020

Pošta | Sociální služby | Školství

23. ledna 2020 od 9:30 hodin

v areálu Ekonomicko-správní fakulty
Masarykovy univerzity, v Brně

Konference má být zejména zdrojem informací, inspirací a inovací pro starosty a starostky, úředníky a úřednice, manažery a manažerky DSO, MAS a pro všechny ostatní zájemce o veřejnou správu a samosprávu.

Záštitu nad konferencí převzal hejtmán Jihomoravského kraje Bohumil Šimek.

jihomoravský kraj

